

Zpráva ze studijního pobytu v rakouské vědecké knihovně

Místo pobytu: **Steiermärkische Landesbibliothek**
Kalchberggasse 2
8010 Graz

Termín: **9. – 11. listopadu 2007**

Plánovaný cíl:

- seznámit se s charakterem a posláním zemské knihovny
- seznámení se službami poskytovanými nejen uživatelům, ale i nejširší veřejnosti
- úloha a postavení zemských knihoven v Rakousku vůči ostatním knihovnám spolkových zemí, např. působení coby metodických, vzdělávacích či koordinačních center (srovnání s postavením krajských knihoven v ČR)
- problematika vzdělávání knihovníků (vědeckých i veřejných knihoven)
- linka zpracování zejména s důrazem na pořádání informací (klasifikace fondu, stavění, vyhledávání)
- spolupráce a komunikace mezi vědeckými knihovnami v Rakousku
- problematika PR – její úloha, pojetí, realizace v rakouských knihovnách
- seznámení s projekty, vizemi a strategiemi zemské knihovny a rakouského knihovnictví obecně

Základní informace o knihovně:

Steiermärkische Landesbibliothek (LB) je univerzální vědecká knihovna se zaměřením na dokumenty kulturního a vědeckého charakteru.

Fond: více než 700.000 svazků a AV médií, průběžně odebírá více než 2000 rakouských a zahraničních novin, odborných časopisů, regionálních novin. Převážně základní literatura a populárněvědecká díla, literatura z oblasti vědy a kultury, beletrie, literatura pro děti a mládež

Otevírací doba: pondělí – pátek 8,30 – 17 h

Knihovna byla založena jako součást muzea roce 1811 Johannem von Österreich a nachází se v jeho prostorách (Landesmuseum Joanneum).

LB je příjemcem povinného výtisku štyrské produkce – tzv. štyriaka – tvoří těžiště sbírek. Služby nabízí všem uživatelům bez ohledu na věk a vzdělání, napomáhá dalšímu vzdělávání, výzkumu a kulturnímu vyžití. Nabídka fondů zahrnuje základní literaturu a populárně-vědecká díla ze všech vědních oborů, literaturu pro děti a mládež, beletrii i cizojazyčnou (součástí knihovny je Knihovna francouzského kulturního institutu, anglická, slovinská, maďarská literatura). Mezi významné součásti sbírek patří rukopisy, prvotisky, štyrské tisky z nejstaršího období, ex-libris, mapy a speciální sbírky. Knihovna buduje archiv štyrských novin (pořizuje paralelně jejich kopie na mikrofilm a DVD) a zpracovává štyrskou bibliografii.

Studovna slouží nejen jako místo, kde mají uživatelé k dispozici seznamy novin, časopisů a jiných publikací na mikrofilmech a kde mohou studovat dokumenty z příruční knihovny a běžný ročník novin a časopisů, ale konají se tu také výstavy, koncerty nebo autorská čtení.

Program pobytu :

Pondělí 5. listopadu:

Dr. Heidi Kopfauf: štyrská bibliografie, zpracování novin, mikrofilmování, rešerše

Úterý 6. listopadu:

Maria Horti: doplňování fondu, nákup, literatura pro děti a mládež

Mgr. Markus Kostajnssek: výpůjčky, studovna, informační služby, zpracování knih

Středa 7. listopadu:

Mgr. Bernadette Petschmann: práce s veřejností

Čtvrtek 8. listopadu:

Dr. Christoph Binder (ředitel knihovny): výstavba nové knihovny, věcná katalogizace

Dr. Ulrike Habjan: štyriaka

Pátek 9. listopadu: Dr. Hannes Lambauer: speciální dokumenty (prvotisky, vzácné sbírky, ex-libris)

Program obohacen o návštěvu:

- **Stadtbibliothek Graz** (hlavní městskou knihovnu) a její součást – **Mediatéku** (půjčování DVD, VHS, CD),

- **knihovny Karl-Franzens-Universität** (univerzita založena 1585)

- **Ludovico** – zařízení, kde se místo knih mohou půjčovat nebo přímo na místě hrát nejrůznější společenské hry, které jsou rozříděné podle věku dětí.

Vědecké a veřejné knihovny v Rakousku působí zcela odděleně, neexistuje v tomto směru žádná spolupráce. Tato dvoukolejnost je způsobena i různými institucemi, které zabezpečují rozvoj a financování obou typů knihoven.

Legislativa, případně koncepce knihovnictví – nemají.

Akce pro veřejnost – výstavy, autorská čtení, besedy se žáky. Projekty na podporu četby a získávání čtenářů – každoročně se koná akce Büchereiverbandes Österreich - Österreich liest, Treffpunkt Bibliothek. V letošním roce proběhlo ve dnech 15.-21. října 2007.

LB má v letošním roce nové webové stránky, přibyla spousta informací o činnosti knihovny. Nově se připravuje založení čtenářského klubu pro děti, členství by umožňovalo výhody v knihovně.

Speciální fondy dokumentů tvoří:

- sbírka štyriak
- štyrská bibliografie
- databáze štyrských novin (od roku 1993)
- sbírka rukopisů
- sbírka ex-libris - 3.000 ks z 16. – 20. století
- mapy a atlasy

Vedení knihovny připravilo projekt novostavby knihovny, která by se měla otevřít veřejnosti u příležitosti 200. výročí jejího založení. Služby, které knihovna poskytuje v současnosti, jsou limitovány prostorovými a personálními možnostmi. Přes tato omezení je stávající nabídka služeb knihovny na vysoké odborné úrovni zejména zásluhou kvalifikovaných pracovníků, kteří vykonávají svoji práci se zájmem a vstřícností vůči uživatelům.

V Brně 23. listopadu 2007

Monika Kratochvílová
Moravská zemská knihovna v Brně

Steiermärkische Landesbibliothek Graz

